

פסגה טמרה

מטלה מס (1)

**קורס : " הוראת עברית ברצף בהתחשב בשינויים ובחידושים
בתכנים ובבחינות הבגרות "**

שם : חמדה שחאדה

מוגש ל" : מר מואפק יוספין

תאריך הגשה : 23/12/25



**עברית הבנה , הבעה ולשון
לבתי ספר ערביים
הוראות**

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי

ב. מבנה השאלון ומפתיח ההערכה : בשאלון זה ארבעה פרקים

40-- נקודות	פרק ראשון – הבנת הנקרא
20 -- נקודות	פרק שני- -חיבור
20 -- נקודות	פרק שלישי – לשון –
<u>20-- נקודות</u>	פרק רביעי - ספרות
- 100 נקודות	סך הכול

ג. חומר עזר מותר בשימוש : אין

ד. הוראות מיוחדות :

1. יש לענות על כל השאלות בגוף הראשון , לפי ההוראות
2. לשם כתיבת טיוטה לחיבור יש להשתמש בדפי הטיוטה בסוף שאלון זה
3. בכתיבת החיבור יש להתרכז בנושא, להימנע מהקדמות ארוכות , מסטיות מן הנושא ומחזרות של רעיונות
4. יש לשים לב לכתב , לכתיב , לפיסוק ולכללי הדקדוק.

פרק ראשון – הבנת הנקרא (40 נקודות)

קראו את המאמר שלפניכם, וענו על השאלות שאחריו לפי ההוראות.

אלימות במגזר הערבי: מכת מדינה שדורשת פתרון שורש

פסקה א בשנים האחרונות הפכה האלימות בחברה הערבית בישראל לנושא המרכזי והכואב ביותר בסדר היום הציבורי. כמעט בכל יום אנו שומעים על מקרי ירי, פשיעה וסכסוכים אלימים שגובים מחיר כבד בחיי אדם. תופעה זו אינה פוגעת רק באנשים המעורבים ישירות בפשיעה, אלא היא מחלחלת לכל בית, פוגעת בתחושת הביטחון האישי של האזרחים הנורמטיביים ומשתקת את חיי הקהילה ביישובים רבים.

פסקה ב החוקרים והמומחים מצביעים על מספר סיבות לעלייה התלולה ברמת האלימות. אחת הסיבות העיקריות היא המצב הסוציו-אקונומי הקשה ביישובים הערביים. העוני, האבטלה בקרב צעירים והיעדר אופק תעסוקתי דוחפים רבים מהם אל זרועותיהם של ארגוני הפשיעה. בנוסף, חוסר האכיפה המשטרתית המספקת לאורך שנים יצר "וואקום" שלטוני, שבו העבריינים אינם חוששים מהחוק ופועלים באין מפריע.

פסקה ג ההשלכות של האלימות הן הרסניות. מוסדות החינוך מדווחים על עלייה במקרי האלימות בין כותלי בתי הספר, שכן הילדים ובני הנוער חשופים למראות קשים ולתרבות של כוחניות ביומיום שלהם. פחד וחרדה הפכו למנת חלקם של תושבים רבים, הנמנעים מלצאת מבתיהם בשעות הערב. יתר על כן, האלימות מרחיקה משקיעים ויזמים מהמגזר, דבר שמעמיק את המשבר הכלכלי ויוצר מעגל קסמים שקשה לפרוץ אותו.

פסקה ד לצד הפעילות המשטרתית הנדרשת, ישנה חשיבות רבה למנהיגות המקומית. ראשי רשויות, אנשי דת ומחנכים נקראים לקחת אחריות ולהוביל שינוי תרבותי עמוק. שיתוף פעולה בין המשטרה לבין הקהילה הוא קריטי למיגור התופעה. רק כאשר הציבור ירגיש שהמשטרה מגינה עליו, הוא יסכים לשתף פעולה לדווח על עבירות.

פסקה ה לסיכום, מיגור האלימות במגזר הערבי אינו משימה של גוף אחד בלבד. מדובר במאבק לאומי הדורש השקעה תקציבית מאסיבית בחינוך, בתשתיות

וברוחה, לצד יד קשה נגד ארגוני הפשיעה. ללא טיפול שורש רב-מערכתי, החברה כולה תמשיך לשלם מחיר דמים יקר. הגיע הזמן לפעול בנחישות לפני שהמצב יהפוך לבלתי הפיך.

השאלות (ענו על כל השאלות 1–10. לכל שאלה – 4 נקודות)

1. על פי פסקה א, מהי ההשפעה של האלימות על האזרח הנורמטיבי?

א. היא עוזרת לו למצוא עבודה.

ב. היא משפרת את חיי הקהילה.

ג. היא פוגעת בתחושת הביטחון האישי.

ד. היא משפיעה רק על פושעים.

2. על פי פסקה ב, ציינו שתי סיבות לעלייה באלימות.

סיבה 1 _____

סיבה 2 _____

3. על פי פסקה ג, כיצד האלימות משפיעה על הכלכלה במגזר הערבי? (4 נקודות)

שאלת יישום

4. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו:

”ביישובים שבהם הוקמו מרכזי נוער ומועדוני ספורט, נרשמה ירידה משמעותית במקרי האלימות בקרב צעירים. מרכזים אלו מעניקים לנוער תחושת שייכות ומסגרת חברתית תומכת הממלאת את זמנם הפנוי.”

השלימו את המשפטים שלפניכם (4 נקודות):

על פי פסקה ב במאמר, היעדר אופק תעסוקתי דוחף צעירים רבים אל

לפי הקטע הקצר, הקמת מרכזי נוער מסייעת להפחתת האלימות משום שהיא

5. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על השאלה שאחריו (4 נקודות)

"מנהיגי הקהילה תומכים בתוכניות הסברה ותמיכה המיועדות לבני נוער בסיכון, לעומת זאת הם מתנגדים להטלת עונשים כבדים על צעירים אלו ללא תהליך של שיקום."

השלימו את המשפט שלפניכם.

על פי הקטע הקצר, מנהיגי הקהילה תומכים בתוכניות הסברה לנוער בסיכון, לעומת זאת הם _____ המופנים כלפי צעירים אלו אם לא נלווה אליהם תהליך שיקומי.

שאלות הבנה והסקת מסקנות

6. מהי ההמלצה המופיעה בפסקה ה? (4 נקודות)

- א. להשקיע רק בשיטור.
 - ב. לבצע טיפול שורש רב-מערכתי (חינוך, רווחה ואכיפה).
 - ג. להשאיר את המצב כפי שהוא.
 - ד. לתת לראשי הרשויות לטפל בבעיה לבד.
7. השלימו את המשפט, לפי המאמר, עוני ואבטלה גורמים לאלימות, לכן כדי להפחית את האלימות יש (4 נקודות)

8. בפסקה ב כתוב: "היעדר אופק תעסוקתי דוחפים רבים מהם..." למי הכוונה במילה **מהם**. (4 נקודות)

- לחוקרים . -לארגוני פשיעה

-לצעירים במגזר הערבי . - לשוטרים

9. מהי משמעות המילה "למיגור" בפסקה ז? (4 נקודות)

לחיזוק - לחיסול/ביטול

להפצה - להרחבה

פרק שלישי – ידע לשון (20 נקודות)

א – הפועל (6 נקודות) :

בחרו בשלוש מארבע השאלות 12-15 שלפניכם בכל שאלה שתבחרו ענו על כל הסעיפים .

12. השלימו את המשימות (1)-(2) בכל סעיף.

א. המשטרה **נלחמת** בפשיעה.

(1) השורש של הפועל **נלחמת** הוא _____

(2) הבניין של הפועל **נלחמת** הוא _____

ב. הצעירים **הסתגלו** למצב הקיים.

(1) השורש של הפועל **הסתגלו** הוא _____

(2) הבניין של הפועל **הסתגלו** הוא _____

13. כתבו את הפועל המתאים למשפט על פי שם הפועל שבסוגריים :

א. **האלימות במגזר הערבי** _____ (להשפיע) **על תחושת הבטחון של כל אזרח.**

ב. **העני והאבטלה** _____ (לדחף) **צעירים רבים אל זרועות הפשיעה.**

ג. **תושבים רבים** _____ (להמנע) **מלצאת מבתייהם בשעות הערב.**

ד. **ראשי הרשויות והמחנכים** _____ (להוביל) **שינוי תרבותי עמק בקהילה.**

14. לפניכם שני משפטים שחסר בהם פועל. בחרו מארבע התשובות א-ד את התשובה המתאימה והעתיקו אותה למשפט :

א. **תחושת הביטחון האישי של האזרחים** _____ **בשל גל האלימות הגובר.**

- נפגע

- נפגעת

- פוגעת

- פוגעים

ב. **השקעה בחינוך ובתעסוקה לצעירים** _____ **את רמת הפשיעה במגזר.**

- מפחיתה

- מפחית

- הופחתו

- פוחתים

15. במשפטים א-ד שלפניכם הקיפו את הפועל הנכון :

א. בשנה האחרונה המשטרה **נלחמה** / **נלחם** / **יילחמו** בארגוני הפשיעה כדי להחזיר את הביטחון ליישובים.

ב. אם הממשלה **משקיעה** / **הושקע** / **השקיעו** משאבים בחינוך, ניתן יהיה לצמצם את תופעת האלימות בקרב צעירים.

ג. תחושת הביטחון של האזרחים **נפגע** / **נפגעה** / **נפגעו** קשות בעקבות אירועי הירי האחרונים.

ד. המעשים האלימים **מסכנים** / **מסתכנים** / **מסוכנות** את עתיד החברה ואת שלום הציבור כולו.

חלק ב – השם (8 נקודות)

שימו לב : ענו על שאלה 16.

16. לפניכם קטע, ובו שמונה מילים מודגשות. קראו אותן, וענו על השאלה שאחריו :

כדי למגר את **האלימות** בחברה, יש צורך **במנהיגות** אמיצה וביצירת **ביטחון** אישי לכל אזרח. פתרון **כלכלי** והשקעה **בחינוך** יביאו לשינוי **חברתי** משמעותי שימנע **אבטלה** בקרב **הצעירים**.

בחרו בשש מן המילים המודגשות בקטע, ומיינו אותן בטבלה שלפניכם

שורש ומשקל	בסיס וצורן סופי

שאלה 17

17. ענו על חמשת הסעיפים א-ה שלפניכם (5 נקודות) :

א. לפניכם משפט, ובו שני שמות תואר מודגשים. הקיפו את שם התואר המתאים לשם העצם :

האלימות במגזר הערבי היא תופעה **מדאיג** / **מדאיגה** שדורשת טיפול מייד.

ב. לפניכם משפט : המילה **אגרסיביות** היא מילה השאולה משפה אחרת. בחרו באחת משתי האפשרויות : **נכון** / **לא נכון**

ג. הוסיפו את ה"א הידיעה לצירוף הסמיכות שלפניכם, וכתבו אותו מחדש: **ארגון פשיעה** _____

ד. כתבו את הצירוף **מנהיג אמיץ** בצורת הרבים _____

ה. כתבו את המספר המודגש במילים: במהלך השנה האחרונה נעצרו **124** חשודים במעשי אלימות. _____

חלק ג – מילות קישור (6 נקודות)

18. ענו על שניים מן הסעיפים א–ג (לכל סעיף — 3 נקודות):

א. במשפט שלפניכם החליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור אחרת (מן הרשימה למטה) בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט.

האלימות במגזר הערבי גוברת, משום ש מחסור במקומות תעסוקה ובאופק חברתי לצעירים.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

מפני ש / אף על פי ש / אחרי ש / משום כך

ב. במשפט שלפניכם החליפו את מילת הקישור המסומנת בקו במילת קישור אחרת (מן הרשימה למטה) בלי לשנות את הקשר הלוגי במשפט:

המנהיגים המקומיים ואנשי הדת פועלים יחד בשביל להגביר את המודעות לסובלנות בקרב הקהילה.

הקיפו את מילת הקישור המתאימה:

כמו / כדי / אולם / למרות

ג. הקיפו את מילת הקישור המתאימה למשפט:

המשטרה מנסה להילחם בארגוני הפשיעה ביישובים, _____ היא זקוקה לשיתוף פעולה מלא מצד התושבים כדי להצליח. (אם / בגלל / או / אולם)

פרק רביעי – ספרות (20 נקודות)

חלק א – סיפורת (10 נקודות): ענו על שאלה על אחד משני הסיפורים: "ילד זר" או "השניים".

19. "ילד זר" / גרשום שופמן

א. בסיפור מתוארת ניגודיות בין עולמו של המשורר לבין מציאות חייו של הילד הזר. תארו אירוע אחד מהסיפור הממחיש ניגודיות זו וכתבו מה היא מלמדת על החברה. (6 נקודות)

ב. הסבירו את משמעות הכותרת "ילד זר" – האם הילד זר רק לסביבה או גם לעצמו? נמקו. (4 נקודות)

או

"השניים" / גרשום שופמן

א. בסיפור מופיעים שלושה אירועים שונים של מצוקה. בחרו אירוע אחד ותארו את התגובה של הציבור לעומת התגובה של "השניים". (6 נקודות)

ב. בשורות הסיום נאמר: "פה טמון כל הסוכר שבעולם". הסבירו את המטאפורה הזו – מהו ה"סוכר" האמיתי בחיים לפי השיר. (4נקודות)

בהצלחה!